

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE

REVIJA ZBORNICE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE –
ZVEZE STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

SLOVENIAN NURSING REVIEW

JOURNAL OF THE NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION OF SLOVENIA

Leto / Year 2020 Letnik / Volume 54

KAZALO / CONTENTS

Glavna in odgovorna urednica / *Editor in Chief and Managing Editor*
doc. dr. Mateja Lorber, viš. med. ses., univ. dipl. org.

Urednika, izvršna urednika / *Editor, Executive Editor*
doc. dr. Mirko Prosen, dipl. zn., univ. dipl. org.

Urednica, spletna urednica / *Editor, Web Editor*
Martina Kocbek Gajšt, univ. dipl. bibl., mag. menedž. vseživ. izobr.

Uredniški odbor / *Editorial Board*

doc. dr. Branko Bregar, prof. dr. Nada Gosić, doc. dr. Sonja Kalauz, izr. prof. dr. Vladimír Kališ,
doc. dr. Igor Karnjuš, asist. Petra Klanjšek, pred. mag. Klavdija Kobal Straus, Martina Kocbek Gajšt,
doc. dr. Andreja Kvas, doc. dr. Sabina Ličen, doc. dr. Mateja Lorber, izr. prof. Miha Lučovnik,
izr. prof. dr. Fiona Murphy, dr. Alvisa Palese, viš. pred. Petra Petročnik, doc. dr. Mirko Prosen,
prof. dr. Árún K. Sigurdardottir, red. prof. dr. Brigita Skela-Savič,
viš. pred. dr. Tamara Štemberger Kolnik, prof. dr. Debbie Tolson, asist. dr. Dominika Vrbnjak

Lektorice za slovenščino / *Readers for Slovenian*

Simona Jeretina

Lektorici za angleščino / *Reader for English*

lekt. mag. Nina Bostič Bishop, lekt. dr. Martina Paradiž

Ustanovitelj in izdajatelj / *Founded and published by*

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije / The Nurses and Midwives Association of Slovenia**

Prelom / *Designed by*

Nataša Artiček – Vizuart, s. p.

Tisk / *Printed by*

Tiskarna knjigoveznica Radovljica d. o. o.

UVODNIK / EDITORIAL

- It is time for clinical specialisations and advanced nursing practice: marking the International Year of the Nurse and the Midwife
 Čas je za klinične specializacije in napredno zdravstveno nego: ob mednarodnem letu medicinskih sester in babic
Brigita Skela-Savič 4
- Social stigma in the time of coronavirus (COVID-19): an epidemic we must not remain silent about
 Družbena stigmatizacija v času koronavirusne bolezni (COVID-19): epidemija, o kateri ne smemo molčati
Mirko Prosen 100
- Health literacy: the key to better health
 Zdravstvena pismenost: ključ do boljšega zdravja
Tamara Štemberger Kolnik 196
- Let us not neglect or even put it aside: palliative care as an integral part of the right to life and dignified end of life
 Paliativna oskrba naj ne bo zanemarjena ali celo potisnjena na stranski tir: paliativna oskrba kot sestavni del pravice do življenja in dostojanstvenega konca življenja
Andraž Teršek 272
- IZVIRNI ZNANSTVENI ČLANEK / ORIGINAL SCIENTIFIC ARTICLE**
- Potrebe svojcev pacientov po nezgodni poškodbi glave: kvalitativna raziskava
 Family members' needs after a traumatic brain injury: a qualitative study
Klavdija Potočnik, Janez Ravnik, Mateja Lorber 12
- Izkušnje partnerjev s prisotnostjo pri porodu: kvalitativna deskriptivna raziskava
 Partners' experiences related to their presence at childbirth: a qualitative descriptive research
Anita Bezeljak, Ana Polona Mivšek, Petra Petročnik 21
- Veljavnost in zanesljivost vprašalnika o potencialnih dejavnikih stresa zaposlenih v zdravstveni negi v slovenskih bolnišnicah: kavzalno-neeksperimentalna metoda
 Validity and reliability of a questionnaire on potential stressors for nursing care staff in Slovenian hospitals: a causal non-experimental method
Mojca Dobnik, Matjaž Maletič, Brigita Skela-Savič 29
- Znanje, odnos in dojemanje dela s starejšimi osebami pri zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi v domovih za starejše: eksplorativna raziskava
 Knowledge, attitude and understanding of work with the elderly of nursing care employees in nursing homes: explorative research
Brigita Skela-Savič, Simona Hvalič Touzery 38
- Clinical features in adult multiple sclerosis patients: a cross-sectional study
 Klinične značilnosti odraslih pacientov z multiplo sklerozo: presečna raziskava
Matej Koprivnik, Tanja Hojs Fabjan 104
- Prilagoditev in psihometrična validacija Lestvice profesionalnih kompetenc medicinskih sester v izrednih razmerah v času epidemije SARS-CoV-2 (COVID-19) v Sloveniji
 Adaptation and psychometric validation of the Disaster Nursing Core Competencies Scale during the time of the SARS-CoV-2 (COVID-19) epidemic in Slovenia
Mirko Prosen, Sabina Ličen, Igor Karnjuš 113

Ocena odnosa medicinskih sester do pacienta v forenzični psihiatriji: opisna neeksperimentalna kvantitativna raziskava Assessing nurses' attitudes towards patients in forensic psychiatry: non-experimental descriptive quantitative research <i>Vanda Cerar, Branko Bregar</i>	122
Quality of life of alcohol-dependent adults: a mixed-methods study Kakovost življenja odraslih, odvisnih od alkohola: raziskava mešanih metod <i>Klavdija Čuček Trifkovič, Blanka Kores Plesničar, Alenka Kobolt, Margaret Denny, Suzanne Denieffe, Leona Cilar</i>	204
Kultura rojevanja na Goriškem v 20. stoletju: kvalitativna analiza porodnih zgodb Childbearing culture in the Goriška region in the 20th century: a qualitative analysis of birth stories <i>Neli Kocijančič, Mirko Prosen</i>	214
Spolna disfunkcija pri slovenskih pacientih z multiplo sklerozo: presečna raziskava Sexual dysfunction in Slovenian patients with multiple sclerosis: a cross sectional study <i>Anita Pirečnik Noč, Saša Šega Jazbec, Christian Gostečnik</i>	223
Pregled publiciranja izbranih bibliografskih enot visokošolskih učiteljev strokovnih predmetov zdravstvene nege: retrospektivna raziskava A review of publishing selected bibliographic units by lecturers of professional subjects in the study programme of nursing: a retrospective study <i>Branko Bregar, Jure Rašić</i>	230
The influence of international mobility programmes on nursing students' personal and professional development: a descriptive research Vpliv mednarodnih programov mobilnosti na osebno in profesionalno rast študentov zdravstvene nege: opisna raziskava <i>Igor Karnjuš, Mirko Prosen, Boško Krivičič, Sabina Ličen</i>	279
Etični konflikti med medicinskimi sestrami v intenzivni enoti Ethical conflicts among nurses in intensive care units <i>Katja Naraločnik, Barbara Donik, Sergej Kmetec, Zvonka Fekonja</i>	289
Vrednotenje zahtevnosti zdravstvene nege v enoti intenzivne terapije: opisna raziskava Evaluation of nursing care intensity in the intensive care unit: a descriptive research <i>Elvina Okanović, Melita Peršolja</i>	297
Odnos Rominj do reproduktivnega zdravja in do stika z ginekološkimi zdravstvenimi službami: kvalitativna opisna raziskava Attitudes of the Roma women towards reproductive health and their experience with gynaecological health service providers: a qualitative descriptive research <i>Marjeta Logar Čuček</i>	304

PREGLEDNI ZNANSTVENI ČLANEK / REVIEW ARTICLE

Zdravstvena nega pacienta, ki je samomorilno ogrožen: pregled literature Nursing of patients at a risk of suicide: literature review <i>Petra Vršnik, Branko Bregar</i>	52
Opis, analiza in vrednotenje teorije medosebnih odnosov Hildegard E. Peplau v pediatrični zdravstveni negi Description, analysis and evaluation of the Interpersonal Relations Theory by Hildegard E. Peplau in pediatric nursing <i>Leona Cilar, Majda Pajnkihar</i>	64

Gamification in nursing: a literature review Igrifikacija v zdravstveni negi: pregled literature <i>Nino Fijačko, Lucija Gosak, Nika Debeljak, Pavel Skok, Gregor Štiglic, Leona Cilar</i>	133
Vpliv medpoklicnega izobraževanja medicinskih sester na njihovo medpoklicno sodelovanje: sistematični pregled literature The impact of nurses' inter-professional education on their inter-professional collaboration: a systematic literature review <i>Tina Kamenšek, Matic Kavčič, Barbara Domajnko</i>	153
Varnost pri aplikaciji intramuskularne injekcije: sistematični pregled literature Safety in the administration of an intramuscular injection: a systematic literature review <i>Alenka Senekovič, Zvonka Fekonja, Dominika Vrbnjak</i>	164
Experiences of individuals with various sexual orientations with healthcare professionals: integrative literature review Izkušnje posameznikov različne spolne usmerjenosti z zdravstvenimi delavci: integrativni pregled literature <i>Tilen Tej Krnel, Brigita Skela-Savič</i>	241
Uporaba in učinkovitost glasbene terapije v enoti intenzivne terapije: sistematični pregled literature The use and effectiveness of music therapy in an intensive care unit: a systematic literature review <i>Tanja Zadravec, Dušan Mekiš, Sergej Kmetec, Dominika Vrbnjak</i>	315
Zdravstveni coaching kot pristop zdravstvene vzgoje k zdravemu življenjskemu slogu mladih: pregled literature Health coaching as a new approach in health education for a healthy lifestyle of young people: a literature review <i>Rok Drnovšek, Andreja Kvas</i>	326